

Zrozumieć przyczyny, znaleźć rozwiązania

Niniejsza książka traktuje o międzynarodowych standardach rachunkowości jako pewnej idei oraz kierunku, w którym powinna zmierzać ta dziedzina. Traktuje również o Międzynarodowych Standardach Rachunkowości i Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej jako źródłach prawa (obowiązującego niektóre podmioty prowadzące działalność w Polsce). Adresowana jest do ludzi, którzy pracują w rachunkowości, oraz dla tych, którzy się tą dziedziną po prostu interesują. Jest to jednak książka zupełnie inna, niż się Czytelnik spodziewa.

Międzynarodowe Standardy Rachunkowości wprowadzane zostały po to, by uprościć i ujednoczyć działanie firmy na wielu rynkach oraz ułatwić współpracę działów księgowości i controllingu w różnych krajach. W teorii wszystko ma być prostsze, bardziej spójne, łatwo przeliczalne. W praktyce jednak okazuje się to często niemożliwe. Ludzie w różnych częściach świata myślą i żyją inaczej, inne rzeczy są dla nich istotne, mają różną mentalność i odmienne podejścia do pieniędzy i biznesu. Dlatego w tej książce obok twardych danych, wzorów i tabel Czytelnik znajdzie sporo przykładów z życia wziętych oraz zagadnień z zakresu psychologii. Wszystko po to, by móc najpierw zrozumieć ludzi, z którymi przychodzi nam pracować, potem zaś przyjąć wspólne rozwiązania, czyli standardy rachunkowości, działające jako ewidencja stanu faktycznego i wzorzec postępowania.

Ta książka jest wyjątkowa także z innych względów. Można dziś znaleźć na rynku kilka pozycji o Międzynarodowych Standardach Rachunkowości, napisanych przez zagranicznych ekspertów. Jednak każda taka książka ma istotną wadę — nie w każdym aspekcie przystaje do naszej rodzimej rzeczywistości. Natomiast niniejsza pozycja została napisana z punktu widzenia doradcy polskich przedsiębiorstw i zawiera szereg przykładów z naszego podwórka. Jest adresowana do naszych biznesmenów i księgowych oraz oparta na standardowych problemach, z którymi właśnie oni najczęściej się stykają.

Maciej Skudlik jest absolwentem Akademii Ekonomicznej (dziś Uniwersytetu Ekonomicznego) w Katowicach, wieloletnim praktykiem w dziedzinie wdrażania narzędzi zarządzania i controllingu. Od kilkunastu lat związany jest z ekonomią, zarządzaniem i finansami, prowadził projekty doradcze dla wielu przedsiębiorstw, w tym notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Jest czynnym doradcą gospodarczym oraz prowadzi wykłady z dziedziny rachunkowości, ekonomii i finansów. Wyszkolił już kilka tysięcy osób. Wśród uczestników jego kursów znaleźli się pracownicy największych firm działających na polskim rynku. Jest także autorem książki **Podstawy finansów i rachunkowości. Podręcznik dla menedżerów (Onepress 2013)**.

Wstęp (7)

- Adresat (7)
- Styl pisanie książki i związek jej tematu z psychologią (7)
- Międzynarodowe standardy rachunkowości jako idea (16)
- Czym jest księgowość? (19)
- Odpowiedzialność za prawidłową ewidencję (25)
- MSR-y jako obowiązujące w Polsce prawo (25)
- Czy MSR-y stworzyli typowi księgowi? Czy mam prawo pisać o MSR-ach? (26)
- Clou (31)

Rozdział 1. Źródła i intencje prawa w zakresie rachunkowości (33)

- Źródło prawa rachunkowego w Polsce (33)
- Podstawowe zasady rachunkowości bez względu na źródło prawa (42)
 - Przykłady zastosowania zasady memoriałowej (42)
 - Przykłady zastosowania zasady współmierności (55)
 - Przykłady zastosowania zasad ostrożności i istotności (61)
 - Przykłady zastosowania zasady wyższości treści nad formą (65)
- Specyfika MSR-ów (67)
- W tle istnieje jeszcze rachunkowość zarządcza (71)
- Co jest istotniejsze: wynik czy sytuacja majątkowa ukazana w bilansie? US GAAP jako pierwotny przykład ujednoczenia klasyfikacji (72)

- Specyficzny problem GAAP z metodą LIFO (73)
- GAAP a "sprawa polska" (76)
- MSR-y jako kopia idei GAAP. Zastosowanie MSR-ów w Polsce (76)
- Podsumowanie rozdziału (77)

Rozdział 2. Podstawowe założenia MSR-ów jako prawa oraz ich przyczyny (79)

- Ochrona wartości przedsiębiorstwa dla akcjonariuszy głównym motywem postępowania w legislacji (79)
- Świat strachu przed realną wyceną aktywów (81)
- Mała lekcja podstaw księgowości z rozwiązaniami według MSR-ów (84)
- Sposób i tempo wprowadzania zmian oraz szczególne koniki MSR-ów (96)
- Praktyczne problemy przy wdrażaniu i stosowaniu MSR-ów (98)
- Dowolność kształtowania raportów, kształt rachunków w sprawozdaniach, kształt powszechnie i łatwo dostępnej informacji o spółkach giełdowych (98)
- Czy polska giełda jest w ogóle przewidywalna? (102)
- Podsumowanie rozdziału (105)

Rozdział 3. Wycena aktywów (107)

- Definicja, warunki uznania i klasyfikacja aktywów (107)
- Skutki przeszacowań aktywów (110)
- Metody wyceny aktywów (110)
- O metodzie DCF i o metodzie kapitalizacji prostej (124)
- Inne zastosowania metody DCF (142)
- Wartość firmy (153)
 - Postępowanie według Ustawy o rachunkowości (153)
 - Postępowanie według MSR-ów (156)
- Inne wartości niematerialne i prawne (163)
- Prawa do zawodników (166)
- Inwestycje (174)
- Środki trwałe w budowie, dotacje z nimi związane, należności długoterminowe, aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego, inne aktywa trwałe (181)
 - Środki trwałe w budowie (181)
 - Dotacje do środków trwałych w budowie (181)
 - Należności długoterminowe (182)
 - Długoterminowe aktywo powstałe wskutek nabycia certyfikatów pochodzenia w ilości przekraczającej roczną sprzedaż energii elektrycznej (185)
 - Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego (185)
- Postępowanie z aktywami przeznaczonymi do zbycia (187)
- Utrata wartości aktywów (190)
 - Wartość wynikająca z dalszego użytkowania (194)
 - Wartość uzyskana ze sprzedaży (194)
 - Wartość uzyskana z testu (194)
- Zapasy jako szczególnie trudny element klasyfikacji i wyceny, w tym metody odnoszenia w koszty (195)
- Udzielony kredyt kupiecki (należności) i metody zabezpieczenia kredytu kupieckiego (196)
- Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (200)
- Czy pieniądze są "pełnowartościowe"? (200)
 - Kwestia 1: skąd się biorą pieniądze? (201)
 - Kwestia 2: do czego służą pieniądze? (206)
- Rozliczenia międzyokresowe i inne aktywa obrotowe (208)
- Podsumowanie rozdziału (209)

Rozdział 4. Ewidencja źródeł finansowania aktywów (211)

- Zobowiązania (211)
- Rezerwy (225)
- Rezerwy aktuarialne (227)
- Rezerwa czy odpis? (234)
- Kapitał akcyjny czy zysk? (239)
 - Kiedy i czy w ogóle mamy zysk? (239)
 - Czym w ogóle jest zysk? Czy skutki wyceny aktywów i zobowiązań powinny zawsze kreować zysk? (240)
 - Czy zysk danego roku jest częścią kapitału należącego do właścicieli, czy zobowiązaniem przedsiębiorstwa, czy czymś pomiędzy? (241)
- Ewidencja rachunku wyników (241)
- Trochę kontrolingu w rachunkowości - segmenty działalności (245)
- Kapitały własne, czyli wartość przedsiębiorstwa (246)
- Agio emisyjne (249)
- Akcje własne (251)
- Ewidencja zmian w kapitale własnym (252)
- Podsumowanie rozdziału (252)

Rozdział 5. Konsolidacja (261)

- Pojęcie grupy kapitałowej (261)
- Zastosowanie MSR-ów po raz pierwszy (265)
- Przejęcia (266)
- Wycena wartości przedsiębiorstwa (269)
- Kto dokonuje wyceny przedsiębiorstwa? (274)
- Wycena uproszczona KGHM-u, Orlenu i JSW (277)
- Okazje na rynku M&A (279)
- Kapitał międzynarodowy. Opłaty za logo "hitem na rynku" w Polsce (280)
- Konsolidacja. Ujęcie zasad w legislacji (281)
- Konsolidacja. Jak to się robi w praktyce? Przykłady (288)
- Podsumowanie rozdziału (296)

Rozdział 6. Inne kwestie (299)

- Ewidencja certyfikatów pochodzenia (299)
- Leasing (305)
 - Ujęcie leasingu u leasingobiorców. Leasing finansowy - początkowe ujęcie (308)
 - Leasing finansowy - późniejsza wycena (308)
 - Tłumaczenie na język polski (309)
 - Dlaczego powstały szczegółowe przepisy dotyczące leasingu? (309)
- Kontrakty długoterminowe (311)
 - Możliwość 1. Kontrakt koszt plus marża (316)
 - Możliwość 2. Kontrakt ze stałą ceną realizacji (317)
 - Możliwość 3. Kontrakt, w którym nie da się ustalić stopnia zaawansowania prac (318)
 - Skutki ewidencyjne (319)
 - Co wliczamy do kosztów kontraktu? (320)
- Podsumowanie rozdziału (321)

Rozdział 7. Zakończenie (323)

- Specyfika polskiego biznesu (323)
- Im więcej środków władujesz w dany projekt, tym większego gnioła otrzymasz w zamian - piłka nożna, projekty naukowe, inne (324)

- Duży może wszystko, mały może godnie umrzeć (326)
- Wysokie bezrobocie i brak wykwalifikowanych pracowników - pomysły na walkę z problemem i poziom szkolnictwa w Polsce (328)
- Polska polem eksperymentów kadrowo-organizacyjnych zachodnich koncernów (332)
- Naiwność i stosowanie krajowych standardów w kontaktach z przedsiębiorstwami z innych krajów (335)
- Szalone pomysły urzędu skarbowego (339)
- Czytaj literaturę, bo warto (340)
- Wątki poboczne (344)
 - Ekonomia to nie matematyka. Historia biznesu to opowieść o błędach, ale i niespodziewanych sukcesach (345)

Materiały źródłowe - akty prawne i literatura (349)

Niestandardowe materiały źródłowe (350)

Podziękowania i prośby o wybaczenie (353)

Informacje dodatkowe (355)

Spis rysunków (359)

Spis tabel (363)

Skorowidz (367)